

**ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення вченої ради університету

_____ 2018 року,

протокол № _____

Проректор з навчальної роботи

_____ Л.І.Чорний

(підпис)

(ініціали, прізвище)

_____ 2018 року

М.П.

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни

«ГРОШІ І КРЕДИТ»

**для підготовки на першому освітньому рівні здобувачів вищої освіти
ступеня бакалавра за спеціальністю
072 Фінанси, банківська справа та страхування
галузі знань 07 Управління та адміністрування**

м. Хмельницький
2018

ЗМІСТ

			Стор.
1.	Опис навчальної дисципліни		3
2.	Заплановані результати навчання		4
3.	Програма навчальної дисципліни		7
4.	Структура вивчення навчальної дисципліни		12
	4.1.	Тематичний план навчальної дисципліни	12
	4.2.	Аудиторні заняття	12
	4.3.	Самостійна робота студентів	12
5.	Методи навчання та контролю		13
6.	Схема нарахування балів		13
7.	Рекомендовані джерела		14
	7.1.	Основні джерела	14
	7.2.	Допоміжні джерела	15
8.	Інформаційні ресурси в Інтернеті		17

1. Опис навчальної дисципліни

1.	Шифр і назва галузі знань	–	07 Управління та адміністрування
2.	Код і назва напрямку підготовки	–	072 Фінанси, банківська справа та страхування
3.	Назва спеціалізації	–	спеціалізація не передбачена
4.	Назва дисципліни	–	Гроші і кредит
5.	Тип дисципліни	–	обов'язкова
6.	Код дисципліни	–	ППО 4
7.	Освітній рівень, на якому вивчається дисципліна	–	перший освітній рівень
8.	Ступінь вищої освіти, що здобувається	–	бакалавр
9.	Курс / рік навчання	–	другий
10.	Семестр	–	третій-четвертий
11.	Обсяг вивчення дисципліни:		
	1) загальний обсяг (кредитів ЄКТС / годин)	–	3,4 / 300
	2) денна форма навчання:		
	аудиторні заняття (годин)	–	140
	% від загального обсягу	–	46,7
	лекційні заняття (годин)	–	70
	% від обсягу аудиторних годин	–	50,0
	семінарські заняття (годин)	–	70
	% від обсягу аудиторних годин	–	50,0
	самостійна робота (годин)	–	160
	% від загального обсягу	–	53,3
	тижневих годин:		
	аудиторних занять	–	2,8
	самостійної роботи	–	4,2
	3) заочна форма навчання:		відсутня
	аудиторні заняття (годин)	–	x
	% від загального обсягу	–	x
	лекційні заняття (годин)	–	x
	% від обсягу аудиторних годин	–	x
	семінарські заняття (годин)	–	x
	% від обсягу аудиторних годин	–	x
	самостійна робота (годин)	–	x
	% від загального обсягу	–	x
	тижневих годин:		
	аудиторних занять	–	x
	самостійної роботи	–	x
12.	Форма семестрового контролю	–	екзамен
13.	Місце дисципліни в логічній схемі:		
	1) попередні дисципліни	–	ЗПО 4 Економічна теорія ЗПО 8 Історія економіки та економічної думки ППО 1 Макроекономіка ППВ 1.1 Основи теорії економічної конкуренції
	2) супутні дисципліни	–	ППО 2 Статистика ППО 3 Фінанси ППО 6 Мікроекономіка ППО 7 Міжнародні економічні відносини
	3) наступні дисципліни	–	ППО 18 Банківська система ППВ 2.1 Міжнародні фінансові організації

	ППВ 2.2 Міжнародні валютно-кредитні відносини
	ППВ 2.3 Фінансові та кредитні системи зарубіжних країн
	ППВ 4.3 Платіжні системи
	ППВ 11.1 Банківські операції
	ППВ 11.2 Банківська справа
	ППВ 11.3 Банківська справа
14. Мова вивчення дисципліни	– українська

2. Заплановані результати навчання

Програмні компетентності, які здобуваються під час вивчення навчальної дисципліни	Загальні компетентності
	ЗК 01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 06. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні. ЗК 07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК 08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
	Спеціальні компетентності
	СК 01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища. СК 02. Розуміння особливостей функціонування сучасних національних фінансових систем зарубіжних країн та їх структури. СК 03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (банківської системи) СК04. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач. СК 05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку. СК 06. Здатність застосовувати сучасні інформаційні системи та програмне забезпечення для отримання й обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування. СК 10. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення. СК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку. СК14. Здатність застосовувати знання з фінансів зовнішньоекономічної діяльності в міжнародних економічних і валютно-кредитних відносинах.

Результати навчання	ПР 01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем. ПР 02. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем. ПР 04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування ПР 05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. банківської системи) ПР 07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування. ПР 10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем. ПР 14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів ПР 16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати. ПР 26. Застосовувати набуті знання з фінансів зовнішньоекономічної діяльності в міжнародних економічних і валютно-кредитних відносинах
	Після завершення вивчення дисципліни здобувач повинен продемонструвати такі результати навчання:
1. Знання (здатність запам'ятовувати або відтворювати факти (терміни, конкретні факти, методи і процедури, основні поняття, правила і принципи, цілісні теорії тощо)	
1.1)	визначати сутність та роль грошей в ринковій економіці
1.2)	розуміти постулати основних грошових теорій;
1.3)	знати теоретичні основи організації грошового обігу та грошового ринку;
1.4)	називати базові категорії грошових теорій;
1.5)	окреслювати методологічні засади організації грошових відносин.
2. Розуміння (здатність розуміти та інтерпретувати вивчене, уміння пояснити факти, правила, принципи; перетворювати словесний матеріал у, наприклад, математичні вирази; прогнозувати майбутні наслідки на основі отриманих знань)	
2.1)	пояснювати зміст дефініцій основних термінів, що розкривають суть категорійного апарату грошей і кредиту;
2.2)	описувати механізм функціонування банківської системи;
2.3)	виділяти складові грошової системи держави;
2.4)	описувати причини, підходи і наслідки грошових реформ та їх впливу на економіку;
2.5)	робити висновки про закономірності і принципи розвитку валютного ринку.
3. Застосування знань (здатність використовувати вивчений матеріал у нових ситуаціях (наприклад, застосувати ідеї та концепції для розв'язання конкретних задач)	
3.1)	застосовувати базові знання із теорії грошей та кредиту для аналітичної оцінки стану грошового обігу в країні
3.2)	виконувати необхідні аналітичні розрахунки показників грошової маси;

3.3)	здійснювати аналіз банківської діяльності на основі розрахунку сукупності активів та пасивів банку для дослідження мікро- та макроекономічних аспектів функціонування банківської системи країни
3.4)	застосовувати на практиці теоретичні знання організації банківської справи, кредитних та міжнародних валютно-кредитних відносин.
3.5)	формувати категоріальний апарат теорії грошей і кредиту з метою його застосування в науковому дискурсі.
4. Аналіз <i>(здатність розбивати інформацію на компоненти, розуміти їх взаємозв'язки та організаційну структуру, бачити помилки й огріхи в логіці міркувань, різницю між фактами і наслідками, оцінювати значимість даних)</i>	
4.1)	аналізувати банківську діяльність на основі розрахунку сукупності активів та пасивів банку;
4.2)	визначати індекси інфляції з метою напрацювання навиків дослідження стану грошового обігу;
4.3)	виділяти чинники, що визначають параметри попиту на гроші
4.4)	досліджувати вплив держави на функціонування грошової та валютної систем;
4.5)	упорядковувати теоретичні особливості організації банківської справи.
5. Синтез <i>(здатність поєднувати частини разом, щоб одержати ціле з новою системною властивістю)</i>	
5.1)	аргументувати особливості взаємозв'язку і взаємозалежності між функціями грошей
5.2)	пояснювати роль грошей в економічному розвитку суспільства
5.3)	Формулювати особливості функціонування фінансового, товарного та кредитного секторів грошового обігу;
5.4)	встановлювати фактори, що впливають на швидкість обігу грошей;
5.5)	упорядковувати адміністративні важелі державного впливу на грошову сферу
6. Оцінювання <i>(здатність оцінювати важливість матеріалу для конкретної цілі)</i>	
6.1)	оцінювати грошові агрегати, їх зміст та критерії класифікації;
6.2)	аргументувати роль монетаризму у грошово-кредитній політиці України
6.3)	встановлювати основи організації та діяльності окремих видів комерційних банків
6.4)	робити висновок про умови і порядок кредитування, види і форми банківських кредитів;
6.5)	пояснювати необхідність та причини втручання держави в розвиток грошової системи.
7. Створення (творчість) <i>(здатність до створення нового культурного продукту, творчості в умовах багатовимірності та альтернативності сучасної культури)</i>	
7.1)	формувати графічне відображення попиту і пропозиції на гроші;
7.2)	робити оцінку доцільності застосування економічних інструментів грошового регулювання
7.3)	моделювати вплив інфляції на виробництво, торгівлю, кредитну і грошову системи
7.4)	пропонувати активізувати діяльність небанківських фінансово-кредитних установ;
7.5)	Визначати валютні курси та складати платіжний баланс.

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Сутність і функції грошей

Основні передумови та необхідність появи грошей. Раціоналістична та еволюційна концепції походження грошей. Поява грошей як об'єктивний наслідок розвитку товарного виробництва та обміну. Суть грошей як економічної категорії. Гроші як загальний еквівалент і абсолютно ліквідний актив. Портфельний підхід до визначення суті грошей. Гроші як особливий товар, мінова й споживча вартість грошей як товару. Основи розуміння грошей як не товару. Зв'язок грошей з іншими економічними категоріями. Характеристика функцій грошей як проявів їхньої суті. Міра вартості. Засіб обігу. Засіб платежу. Засіб нагромадження. Світові гроші. Генезис функцій грошей в сучасних умовах. Розвиток форм грошей, що перебувають в обігу. Натурально-речові форми повноцінних грошей. Причини і механізм демонетизації золота. Знаки вартості. Паперові і кредитні гроші, їх спільні та відмінні риси. Сеньйораж. Різновидності сучасних кредитних грошей. Вартість грошей та способи її оцінки стосовно різних форм грошей в різні історичні періоди. Роль грошей у ринковій економіці. Якісний і кількісний аспекти впливу грошей на економічні і соціальні процеси.

Тема 2. Основні теорії грошей

Металістична теорія грошей, її представники та особливості розуміння суті грошових відносин. Номіналістична теорія грошей, її походження та зв'язок із сучасною грошовою теорією та практикою організації грошового обігу. Класична кількісна теорія грошей. Економічні причини появи кількісного підходу до вивчення ролі грошей. Еволюція постулатів кількісної теорії. Неокласичний варіант розвитку кількісної теорії грошей. "Трансакційний варіант" І. Фішера. "Кембриджська версія" кількісної теорії. Внесок Дж.М. Кейнса і його послідовників у розвиток теорії грошей. Зміна акцентів щодо оцінки ролі держави в економічному регулюванні та механізмів грошового впливу на економіку. Сучасний монетаризм як альтернативний напрямок кількісної теорії. Внесок М. Фрідмена в розробку монетарної політики. Монетаристська версія кількісної теорії грошей і ділових циклів. Монетарне правило М.Фрідмена. Монетаризм у грошово-кредитній політиці промислово розвинутих країн. Грошово-кредитна політика України в перехідний період у світлі основних положень кейнсіанської, кількісної і монетаристської теорій.

Тема 3. Грошовий обіг і грошова маса

Поняття грошового обігу як процесу руху грошей. Основні суб'єкти грошового обігу, особливості їх взаємодії в ринкових умовах господарювання. Поняття грошового потоку та критерії класифікації цих потоків в залежності від характеру руху грошових коштів. Взаємозв'язок між окремими видами грошових потоків. Економічна основа та загальна схема організації грошового обігу. Структура грошового обігу за формою платіжних засобів. Готівковий та безготівковий сектори грошового обігу, їх взаємозв'язок та роль в сучасних умовах. Поняття грошової маси, що обслуговує грошовий обіг, її склад та фактори, що визначають її зміну. Грошові агрегати та грошова база, основні критерії їх класифікації. Поділ грошової маси на агрегати в Україні і в розвинутих країнах. Швидкість обігу грошей, фактори, що на неї впливають. Особливості та порядок розрахунку швидкості обігу грошей. Закон грошового обігу. Визначення кількості грошей, необхідних для обігу. Проблема монетизації валового внутрішнього продукту. Механізм грошової емісії. Первинна емісія центрального банку. Вторинна емісія депозитних грошей комерційних банків. Поняття грошового мультиплікатора.

Тема 4. Грошовий ринок

Суть та особливості функціонування грошового ринку. Характеристика структури та основних інститутів грошового ринку. Ринок грошей і ринок капіталів. Особливості

вияву на грошовому ринку основних ринкових ознак: попиту, пропозиції та ціни. Попит на гроші. Мотиви, що визначають попит на гроші у кейнсіанській теорії. Трансакційний, застережний та спекулятивний мотиви формування попиту на гроші, їх графічне відображення. Попит на гроші у монетаристській теорії. Фактори, що визначають зміну попиту на гроші. Пропозиція грошей. Суть та механізм формування пропозиції грошей, їх графічне відображення. Фактори, що визначають зміну пропозиції грошей. Роль банківської системи у формуванні пропозиції грошей. Рівновага на грошовому ринку та зміна процентної ставки. Графічна модель грошового ринку. Цілі грошово-кредитної політики центрального банку і рівновага на грошовому ринку.

Тема 5. Грошові системи

Суть грошової системи, її призначення та місце в економічній системі країни. Характеристика основних елементів грошової системи, їх роль в організації грошового обігу. Основні типи грошових систем, їх еволюція. Системи обігу повноцінних (металевих) грошей. Біметалізм і його різновидності: системи паралельної, подвійної та “кульгаючої” валюти. Закон Коперника-Грешема і можливості його вияву в сучасних умовах. Монометалізм і його різновидності: мідний, срібний, золотий. Характеристика основних видів золотого стандарту: золотомонетний, золотозлитковий і золотодевізний. Системи обігу паперово-кредитних грошей. Основні риси сучасної грошової системи ринкового типу. Особливості створення грошової системи України. Історичні етапи процесу запровадження національної валюти в Україні і розбудови власного емісійного механізму. Державне регулювання грошової сфери. Центральний банк як головний орган державного регулювання грошового обігу. Грошово-кредитна політика центрального банку, її цілі та інструменти. Стратегічні і тактичні цілі монетарної політики. Експансіоністська та рестрикційна грошово-кредитна політика. Характеристика основних інструментів грошово-кредитного регулювання і впливу на грошовий обіг: операції на відкритому ринку, мінімальні обов’язкові резерви, політика облікової ставки.

Тема 6. Інфляція і грошові реформи

Поняття інфляції, її основні форми прояву та закономірності розвитку інфляційних процесів. Кількісні способи оцінки темпів інфляції: розрахунок основних видів індексів цін. Види інфляції: повзуча, галопуюча, гіперінфляція. Основні причини інфляції. Інфляція попиту. Інфляція витрат. Імпортована інфляція. Монетаристські та кейнсіанські підходи до визначення причин інфляції. Вплив інфляції на економіку і соціальну сферу. Антиінфляційна політика держави. Дефляційна політика і політика доходів. Способи подолання соціальних наслідків інфляції. Особливості інфляційних процесів в Україні. Антиінфляційна політика Національного банку України в перехідний період. Основні аспекти фінансової стабілізації. Грошові реформи: поняття, цілі та види грошових реформ. Основні способи проведення грошових реформ. Повні і часткові реформи. Механізм реалізації грошової реформи в Україні.

Тема 7. Система розрахунків

Поняття та складові системи безготівкових розрахунків. Умови і принципи організації безготівкового платіжного обороту. Способи та форми безготівкових розрахунків. Відкриття рахунків у банках. Види банківських рахунків. Система і законодавча база розрахунків в Україні. Оцінка ринку безготівкових розрахунків в Україні

Форми безготівкових розрахунків. Порядок розрахунків із застосуванням платіжних доручень, платіжних вимог-доручень, платіжних вимог. Чеки, їх види та особливості використання в розрахункових операціях. Розрахунки акредитивами. Особливості використання відзивного і безвідзивного акредитивів.

Міжбанківські кореспондентські відносини. Рахунки ЛОРО і НОСТРО. Порядок здійснення міжбанківських розрахунків. Використання векселів у платіжному обороті. Акцепт, інкасування векселів; авалювання векселів; опротестування векселів.

Організація і прогнозування готівкового обороту. Прогнозування монетарної програми. Емісійно-касове регулювання. Організація готівкового обороту. Організація контролю за дотриманням касової дисципліни. Національна система електронних платежів.

Тема 8. Валютний ринок і валютні системи

Поняття валюти. Призначення й сфера використання валюти. Види валюти: національна, іноземна, колективна. Суть і види валютних відносин. Валютний ринок: суть та основи функціонування. Об'єкти та суб'єкти валютного ринку. Біржова та позабіржова торгівля валютою. Основні види валютних операцій. Роль банків на валютному ринку. Фактори, що впливають на кон'юнктуру валютного ринку. Валютне регулювання: суть та необхідність. Механізм регулювання валютного курсу: девальвація, ревальвація, валютна інтервенція. Регламентація статусу валюти та порядку здійснення операцій з нею

Поняття, види та основні елементи валютної системи. Національна, міжнародна та світова валютні системи. Історичний розвиток світової валютної системи. Валютна система України. Валютний курс та конвертованість валют. Суть, основи формування і види валютного курсу. Фактори, що впливають на динаміку валютного курсу. Валютно-курсова політика центрального банку. Поняття, значення й механізм забезпечення конвертованості валют.

Тема 9. Сутність і функції кредиту

Необхідність кредиту. Загальні передумови формування кредитних відносин. Економічні фактори, що визначають розвиток кредитних відносин у різних галузях господарства. Суть кредиту як економічної категорії. Суб'єкти кредитних відносин, особливості їх взаємодії. Закономірності руху кредиту: поверненість та збереження позиченої вартості позичальником. Зв'язок кредиту з іншими економічними категоріями. Принципи організації кредитних відносин, їх значення в сучасних умовах: строковість, поверненість, платність, цільове використання, забезпеченість. Поняття функцій кредиту як проявів його суті: перерозподільча, контрольна, економії витрат обігу. Основні напрямки вияву ролі кредиту в економіці. Економічні межі кредиту. Позичковий процент. Суть процента за кредит та основні способи його розрахунку. Фактори, що впливають на зміну позичкового процента.

Тема 10. Теорії кредиту

Основні теоретичні концепції кредиту. Базові положення і порівняльна характеристика натуралістичної та капіталотворчої теорій. Основні положення натуралістичної теорії кредиту. Основоположники натуралістичної теорії кредиту: А. Сміт, Д. Рікардо, А. Тюрго, Дж. Міль, Ж. сей, А. Вагнер, А. Маршалл. Переваги та недоліки натуралістичної теорії кредиту. Експансіоністська, відтворювальна та фондова теорії як результат розвитку натуралістичної теорії кредиту.

Визначальні положення капіталотворчої теорії кредиту. Дж. Ло – основоположник капіталотворчої теорії кредиту. Г. Маклеод та його нові обґрунтування капіталотворчої природи кредиту. Ототожнення кредиту, грошей та капіталу Й. Шумпетером, А. Ганом. Ототожнення грошей з позичковим капіталом Дж. Кейнсом. Вплив кількості грошей (кредитної експансії) на рівень процента в економіці. Вплив капіталотворчої теорії кредиту на концепцію монетаризму М. Фрідмена.

Розвиток кредитних відносин у перехідній економіці України. Критерії відповідності кредитних відносин суспільним потребам. Внесок вітчизняних вчених-економістів у розвиток теорій кредиту.

Тема 11. Форми і види кредиту

Форми та види кредиту, їх класифікація, взаємозалежність та взаємозв'язок. Товарна і грошова форми кредиту, їхнє використання. Переваги і недоліки кожної форми. Види кредиту та їхня класифікація. Еволюція форм і видів кредиту в міру розвитку суспільного виробництва.

Характеристика основних видів кредиту. Комерційний кредит. Об'єкт комерційного кредиту і його суб'єкти. Призначення комерційного кредиту. Механізм комерційних кредитних відносин і його характер. Споживчий кредит і його призначення. Механізм споживчого кредитування. Нові види споживчого кредиту: чековий кредит; кредитна картка; ломбарди. Державний кредит і його призначення. Види державного кредиту. Класифікація державних позик, їхня характеристика. Ощадна справа. Банківський кредит. Об'єкт банківського кредиту. Механізм банківського кредитування. Класифікація банківських кредитів. Система банківського кредитування. Принципи банківського кредитування. Вартість кредиту.

Тема 12. Кредитна система та фінансове посередництво

Поняття та необхідність кредитної системи, основні підходи до її визначення. Призначення та види фінансового посередництва в економіці. Складові елементи кредитної системи та їх загальна характеристика. Поняття банківської системи. Економічна суть банку та його функції. Види банків. Необхідність поєднання банків у систему. Основи організації банківської діяльності. Становлення, особливості побудови та розвиток банківської системи України. Центральні банки, їх походження, статус, види та призначення. Основні функції центрального банку: емісійна, банк банків, банк уряду, провідник монетарної політики. Особливості функціонування Національного банку України. Комерційні банки, їх походження, види, правові основи організації. Банки універсальні та спеціалізовані. Операції комерційних банків, їх класифікація та загальна характеристика. Пасивні операції банків. Активні банківські операції. Комісійно-посередницькі операції банків. Особливості формування системи комерційних банків в Україні. Спеціалізовані небанківські фінансово-кредитні установи, їх відмінності від банків, економічне призначення, види, функції та роль в економіці і на грошовому ринку. Страхові компанії, пенсійні фонди, інвестиційні фонди, ломбарди, кредитні спілки, лізингові і факторингові компанії. Стійкість банківської системи та механізм її забезпечення. Основні ризики банківської діяльності та методи їх мінімізації в ринкових умовах.

Тема 13. Центральний банк в системі монетарного та банківського управління

Побудова, розвиток і діяльність Національного банку України. Функції Національного банку України та їхній аналіз. Грошово-кредитна політика Національного банку України. Правова основа діяльності Національного банку України. Статутний капітал НБУ. Функції Національного банку, організаційні основи та структура. Стійкість банківської системи та механізм її забезпечення. Критерії стійкості. Поняття та значення стійкості банків. Нагляд і контроль за діяльністю банків. Страхування банківських депозитів та кредитів. Створення банківських резервів.

Тема 14. Банки та їх роль у фінансовому посередництві

Класифікація і характеристика банків. Характеристика банків за формулю власності (акціонерні, кооперативні, державні). Необхідність об'єднання банків у систему. Економічна сутність банку, визначення сутності банку. Види банків. Групи банків.

Поняття про банківську систему. Основи організації банківської системи: принципи побудови, цілі, механізм функціонування. Функції банківської системи.

Становлення і динаміка розвитку банківської системи України. Банки другого рівня, їхнє походження, види, правові основи організації.

Операції комерційних банків (пасивні, активні, лізингові, трастові, факторингові, торгово-комісійні та ін.), їхня загальна характеристика та аналіз в Україні. Доходи, видатки і ліквідність активів комерційних банків.

Тема 15. Небанківське фінансове посередництво

Основні напрями діяльності сучасних фінансово-кредитних установ. Види, функції, принципи й типи операцій фінансово-кредитних організацій. Відмінності посередницької діяльності небанківських фінансово-кредитних установ від банківської діяльності. Договірні фінансові посередники. Інвестиційні фінансові посередники. Інвестиційні фонди, їхня діяльність в Україні та правове забезпечення. Діяльність договірних посередників.

Страхові компанії, страховий бізнес і його розвиток в Україні та правове забезпечення. Недержавні пенсійні фонди і механізм їхнього функціонування, їхня характеристика. Переваги і недоліки приватних пенсійних фондів. Їхня діяльність в Україні та їхнє правове забезпечення.

Ломбарди і механізм їхнього функціонування. Фінансові компанії і особливості їхньої діяльності в перехідний період. Кредитні кооперативи (товариства, спілки), їхня спеціалізація і перспективи розвитку.

Міжбанківські об'єднання, їхня роль у діяльності банківської та кредитної систем. Види міжбанківських об'єднань та їхня характеристика. Проблеми розвитку небанківських фінансово-кредитних установ в Україні. Міжбанківські об'єднання, їхня роль у кредитній системі України. Характеристика головних представників міжбанківських об'єднань (асоціативного комерційного типу - консорціуми та картелі й корпоративного типу - концерни та трести).

Тема 16. Міжнародні валютно-кредитні установи та форми їх співробітництва з Україною

Міжнародні ринки грошей та капіталів. Платіжний баланс як статистичне відображення зовнішньоекономічних зв'язків країни. Структура платіжного балансу та фактори, що визначають його сальдо. Міжнародні розрахункові операції. Порядок, форми та основні умови здійснення міжнародних розрахунків. Міжнародні кредитні відносини. Валютно-фінансові і платіжні умови міжнародного кредиту. Форми кредитування зовнішньоекономічних операцій. Міжнародні валютно-кредитні організації, їх види, особливості створення та основні функції у світовій валютній системі. Міжнародний валютний фонд, Світовий банк, Європейський банк реконструкції та розвитку, регіональні міжнародні валютно-кредитні організації. Особливості взаємодії з Україною міжнародних валютно-кредитних організацій.

4. Структура вивчення навчальної дисципліни

4.1. Тематичний план навчальної дисципліни

№ з/п	Теми	Усього	у тому числі				
			Лекції	Сем. (прак.)	Лабор.	Ін.заб.	СРС
1.	Сутність і функції грошей	18	4	4	-	-	10
2.	Основні теорії грошей	18	4	4	-	-	10
3.	Грошовий обіг і грошова маса	18	4	4	-	-	10
4.	Грошовий ринок	18	4	4	-	-	10
5.	Грошові системи	18	4	4	-	-	10
6.	Інфляція і грошові реформи	18	4	4	-	-	10
7.	Система розрахунків	18	4	4	-	-	10
8.	Валютний ринок і валютна система	22	6	6	-	-	10
9.	Сутність і функції кредиту	18	4	4	-	-	10
10.	Теорії кредиту	16	2	4	-	-	10
11.	Форми та види кредиту	18	4	4	-	-	10
12.	Кредитна система та фінансове посередництво	18	4	4	-	-	10
13.	Центральний банк в системі монетарного та банківського управління	20	6	4	-	-	10
14.	Банки та їх роль у фінансовому посередництві	22	6	6	-	-	10
15.	Небанківське фінансове посередництво	22	6	6	-	-	10
16.	Міжнародні валютно-кредитні установи та форми їх співробітництва з Україною	18	4	4	-	-	10
*	Усього	300	70	70	-	-	160

4.2. Аудиторні заняття

4.2.1. Аудиторні заняття (лекції, практичні заняття) проводяться згідно з темами та обсягом годин, передбаченими тематичним планом.

4.2.2. Плани лекцій з передбачених тематичним планом тем визначаються в підрозділі 1.2 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.2.3. Плани практичних занять з передбачених тематичним планом тем, засоби поточного контролю знань та методичні рекомендації для підготовки до занять визначаються в підрозділі 1.3 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.3. Самостійна робота студентів

4.3.1. Самостійна робота студентів включає завдання до кожної теми.

4.3.2. Завдання для самостійної роботи студентів та методичні рекомендації до їх виконання визначаються в підрозділі 1.4 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.3.3. У процесі вивчення навчальної дисципліни студенти виконують індивідуальні завдання.

4.3.4. Методичні рекомендації до їх виконання визначаються в підрозділі 1.5 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.3.5. Індивідуальні завдання виконуються в межах часу, визначеного для самостійної роботи студентів, та оцінюються частиною визначених в розділі 6 цієї програми кількості балів, виділених для самостійної роботи.

5. Методи навчання та контролю

Під час лекційних занять застосовуються:

- 1) традиційний усний виклад змісту теми;
- 2) слайдова презентація.

На практичних заняттях застосовуються:

- дискусійне обговорення проблемних питань;
- вирішення ситуаційних завдань;
- повідомлення про виконання індивідуальних завдань;

Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни проводиться у формах:

- 1) усне або письмове (у тому числі тестове) бліц-опитування студентів щодо засвоєння матеріалу попередньої лекції;
- 2) усне або письмове (у тому числі тестове) опитування на практичних заняттях;
- 3) виконання поточних контрольних робіт у формі тестування;
- 4) захист підготовленого звіту про виконання індивідуального;
- 5) захист підготовленого публічного виступу.

Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі письмового екзамену.

Структура екзаменаційного білету включає два теоретичні питання, задачу і п'ять тестових завдань.

6. Схема нарахування балів

6.1. Нарахування балів студентам з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до такої схеми:

Вивчення навчальної дисципліни	
100 балів	
Очна (денна, вечірня) форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
10 балів – за результатами навчання під час лекцій	5 балів – за результатами навчання під час лекцій
40 балів – за результатами навчання під час семінарських (практичних, лабораторних) занять	25 балів – за результатами навчання під час семінарських (практичних, лабораторних) занять
20 балів – за результатами самостійної роботи	40 балів – за результатами самостійної роботи
30 балів – за результатами складання семестрового контролю	
+	
Додаткові бали	

7. Рекомендовані джерела

7.1. Базові

1. Алексєєв І. В. Гроші та кредит [Текст] : навч. посіб. / І. В. Алексєєв, М. К. Бондарчук ; Нац. ун-т "Львів. політехніка". - Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2017. - 213 с.
2. Бандурка О. М. Гроші та кредит: підручник/ О. М. Бандурка, В. В. Глущенко, А. С. Глущенко; Міністерство освіти і науки України. – 2-ге вид, переробл. і доп.. – Львів: Магнолія 2006, 2014. – 368 с.
3. Бездітоко О. М. **Грошово-кредитна** політика НБУ [Текст] : навч. посіб. для студентів ден. та заоч. форми навчання спец. 072 "Фінанси, банківська справа та страхування" / Ю. М. Бездітко, О. М. Посаднева ; Херсон. нац. техн. ун-т, Каф. "Фінансів, банк. справи та страхування". - Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. - 189 с.
4. Варцаба В. І. Сучасне банківництво: теорія і практика [Текст] : навч. посіб. / Варцаба В. І., Заславська О. І. ; Держ. ВНЗ "Ужгород. нац. ун-т". - Ужгород : Говерла, 2018. - 363 с.
5. Габбард Р. Г. Гроші, фінансова система та економіка : підруч. / Р. Г. Габбард; [пер. з англ ; наук. ред. М. Савлук, Д. Олесевич] ; – К. : КНЕУ, 2004. – 889 с.
6. Гальчинський А. С. Теорія грошей: навчально-методичний посібник / А. С. Гальчинський. – К.: Основи, 1996. – 413 с.
7. Глущенко Н. В. Гроші. Кредит. Кредитний ринок [Текст] : навч. посіб. для студентів ВНЗ / Глущенко С. В. - Київ : НаУКМА, 2015. - 203 с.
8. Гроші та кредит [Текст] : навч. посіб. / І. В. Алексєєв, М. К. Бондарчук ; Нац. ун-т "Львів. політехніка". - Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2017. - 213 с.
9. Гроші та кредит [Текст] : навч. посіб. / Н. М. Сушко ; Київ. нац. торг.-екон. ун-т. - Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2016. - 383 с.
10. Гроші та кредит: практикум [Текст] : навч. посіб. / О. В. Шишкіна, М. В. Дубина ; Чернігів. нац. технол. ун-т. - Чернігів : Брагинець О. В. [вид.], 2017. - 273 с.
11. Гроші та кредит [Текст] : підручник / Ільчук П. Г. [та ін.]. - Львів : Сорока Т. Б., 2016. - 410 с.
12. **Гроші** та кредит [Текст] : навч. посіб. у схемах і табл. / [О. О. Примостка та ін.] ; за заг. ред. О. О. Примостки ; Держ. ВНЗ "Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана". - Київ : КНЕУ, 2015. - 263 с.
13. Гроші та кредит [Текст] : навч.-метод. посіб. / І. О. Чкан ; Тавр. держ. агротехнол. ун-т. - Мелітополь : Вид. будинок Мелітоп. міськ. друк., 2018. - 169 с.
14. **Гроші** та кредит [Текст] : підручник / [О. В. Дзюблюк та ін.] ; за ред. д-ра екон. наук, проф. Олександра Валерійовича Дзюблюка ; Тернопіл. нац. екон. ун-т, Каф. банк. справи. - Тернопіль : ТНЕУ, 2018. - 891 с.
15. Гроші та кредит [Текст] : навч. посіб. для підгот. здобувачів вищ. освіти за спец. 072 "Фінанси, банківська справа та страхування" / [І. Л. Шевчук та ін.] ; Харків. держ. ун-т харчування та торгівлі. - Харків : Вид-во Іванченка І. С., Ч. 1 : Гроші. - 2018. - 270 с.
16. Гроші та кредит [Текст] : навч. посіб. для підгот. здобувачів вищ. освіти за спец. 072 "Фінанси, банківська справа та страхування" / [І. Л. Шевчук та ін.] ; Харків. держ. ун-т харчування та торгівлі. - Харків : Вид-во Іванченка І. С., Ч. 2 : Кредит. - 2019. - 184 с.
17. Гроші і кредит [Текст] : навч. посіб. / П. І. Коренюк, Л. В. Коренюк, О. Т. Левандівський ; Дніпров. держ. техн. ун-т, Дніпров. нац. ун-т залізн. трансп. ім. В. Лазаряна, Прикарпат. нац. ун-т ім. В. Стефаніка. - Кам'янське : ДДТУ, 2019. - 401 с.
18. Данилишин Б. М. Основні напрями монетарної політики України / Б. М. Данилишин // Фінанси України. – 2018. - №1. – С. 9-25.
19. Крупка М. І. Гроші та кредит: навчальний посібник/ Мін-во освіти і науки України, Львівський нац. ун-т ім. Івана Франка; ред. М. І. Крупка. – Львів: ЛНУ ім.І.Франка, 2010. – 408 с.
20. Корецька Н. І. Історія грошей та кредиту країн світу [Текст] : навч. посіб. / Корецька Н. І. ; Луц. нац. техн. ун-т. - Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2014. - 338 с.

21. Крекотень І. М. Гроші та кредит [Текст] : навч. посіб. / [І. М. Крекотень, Ю. С. Худолій, О. С. Максименко]. - Полтава : Пусан А. Ф., 2018. - 113 с.
22. Кузьмак О. М. Центральний банк і грошово-кредитна політика [Текст] : навч. посіб. / Кузьмак О. М., Кузьмак О. І., Боднарюк І. Л. - Рівне : Червінко А. В. [вид.], 2012. - 264 с.
23. Примостка О. О. Гроші та кредит [Текст] : навч. посіб. у схемах і табл. / [О. О. Примостка та ін.] ; за заг. ред. О. О. Примостки ; Держ. ВНЗ "Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана". - Київ : КНЕУ, 2015. - 263 с.
24. П'ятак Т. В. Гроші і кредит [Текст] : навч.-метод. посіб. для самост. вивчення дисципліни / Т. В. П'ятак, Н. О. Власова ; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". - Харків: Вид-во Іванченка І. С., 2016. - 181 с.
25. Сисоєва Л.Ю. Гроші і кредит: у схемах і таблицях [Текст] : навч. посіб. для студентів ВНЗ, які навчаються за освіт.-проф. програмою бакалавра з галузі знань "Економіка та підприємництво" / Л. Ю. Сисоєва, К. Ф. Черкашина. - Суми : Університетська книга, 2014. - 245 с.
26. Сушко Н.М. Гроші та кредит [Текст] : навч. посіб. / Н. М. Сушко ; Київ. нац. торг.-екон. ун-т. - Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2016. - 383 с.
27. Успенко В. І. Центральний банк і грошово-кредитна політика [Текст] : підручник / В. І. Успенко, Н. Е. Аванесова ; Харків. нац. ун-т буд-ва і архітектури. - Харків : Щедра садиба плюс, 2015. - 207 с.
28. Футало Т. В. Гроші і кредит [Текст] : навч. посіб. / Футало Т. В., Оліярник В. В., Черевко Х. Л. ; Укоопспілка, Львів. комерц. акад. - Л. : Вид-во Львів. комерц. акад., 2013. - 431 с.
29. Центральний банк і грошово-кредитна політика [Текст] : підручник / [М. І. Крупка та ін.] ; за ред. д-ра екон. наук, проф. М. І. Крупки ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. - Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2017. - 525 с.
30. Шишкіна О. В. Гроші та кредит: теорія і практика (у схемах і таблицях) [Текст] : навч. посіб. / О. В. Шишкіна, М. В. Дубина ; Чернігів. нац. технол. ун-т. - Чернігів : Брагинець О. В. [вид.], 2018. - 570 с.
31. Шпак Н. О. Фінанси, гроші та кредит [Текст] : навч. посіб. / Н. О. Шпак, Н. Б. Ярошевич, О. Я. Побурко; Нац. ун-т "Львів. політехніка". - Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2018. - 415 с.

7.2. Додаткові

1. Адамик Б. П. Центральний банк і грошово-кредитна політика : підручник / Б. П. Адамик. – К. : Кондор, 2011. – 416 с.
2. Башнянин Г. І. Грошово-кредитне регулювання в перехідних економіках [Текст] : проблеми методів і економічної ефективності / Г. І. Башнянин [и др.]. - Л. : Видавництво Львівської комерційної академії, 2008. - 160 с.
3. Булеєв І. П. Гроші та кредит: (практикум)/ І. П. Булеєв, С. Т. Пілецька, Т. Ю. Коритько, А. В. Гаврікова; Мін-во освіти і науки України, Донбаська держ. машинобудівна академія. – К.: ЦУЛ, 2007. – 120 с.
4. Даниленко А. І. Фіскально-бюджетна та грошово-кредитна політика в Україні: проблеми та шляхи посилення взаємозв'язку [Текст] : монографія / [Даниленко А. І. та ін.]; за ред. чл.-кор. НАН України А. І. Даниленка ; НАН України, Ін-т економіки та прогнозування. - К. : Ін-т економіки та прогнозування, 2010. - 455 с.
5. Дзюблюк О. В. Грошово-кредитна система України в умовах ринкових перетворень в економіці [Текст] : монографія / О. В. Дзюблюк [та ін.] ; ред. О. В. Дзюблюк ; Тернопільський національний економічний ун-т. - Т. : Карт-бланш, 2007. - 308 с.
6. Дзюблюк О. В. Грошово-кредитне регулювання у механізмі забезпечення макроекономічної стабілізації і ефективності функціонування банківської системи України [Текст] : монографія / [О. В. Дзюблюк та ін.] ; за ред. д-ра екон. наук, проф. О. В. Дзюблюка ; Терноп. нац. екон. ун-т. - Тернопіль : ТНЕУ, 2014. - 529 с.

7. Єфименко Т. І. Монетарні інструменти економічної безпеки держави / Т.І. Єфименко // Фінанси України. – 2018. - №1. – С. 7-30.
8. Зайцев О. В. Гроші та кредит: конспект лекцій : для студентів спец. «Фінанси і кредит», «Економіка підприємства», «Маркетинг», «Менеджмент і адміністрування» усіх форм навчання/ Мін-во освіти і науки України, СумДУ; уклад.: О. В. Зайцев, О. В. Галахова. – Суми: СумДУ, 2009. – 150 с
9. Коритько Т. Ю. Гроші та кредит [Текст] : курс лекцій у схемах і табл. : (для студ. екон. спец. усіх форм навчання) / Т. Ю. Коритько, С. Ю. Саплін ; Донбас. держ. машинобуд. акад. - Краматорськ : [ДДМА], 2010. - 68 с.
10. Кричевська Т. О. Довіра у грошово-кредитній сфері: логіко-історичне дослідження [Текст] : [монографія] / Т. О. Кричевська ; НАН України, ДУ "Ін-т економіки та прогнозування НАН України". - Київ : Ін-т економіки та прогнозування НАН України, 2020. - 503 с.
11. Левченко, Л. В. Гроші та кредит: навчальний посібник / Л. В. Левченко. – К.: ЦУЛ, 2011. – 224 с.
12. Матросова В. О. Гроші та кредит [Текст] : текст лекцій / В. О. Матросова, П. О. Доуртмес ; Харків. нац. ун-т "Харків. політехн. ін-т". - Харків : Підручник НТУ "ХПІ", 2017. - 91 с.
13. Мищенко С. В. Современные проблемы теории денег и денежного обращения / С. В. Мищенко. – Центр научных исследований НБУ, УБС, 2011. – 230 с.
14. Мишкін Ф. С. Економіка грошей, банківської справи і фінансових ринків / Ф. С. Мишкін; [пер. с англ. С. Панчишин, А. Панчишин, Г. Стеблій]. – К. : Основи, 1999. – 963 с.
15. Наумов А. Ф. Гроші та кредит: в Україні і міжнародній економіці (теорія, практика) [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / А. Ф. Наумов. - 2-ге вид., випр. і допов. - Миколаїв : Швець В. Д., 2013. - 295 с.
16. Прядко В. В. Історія грошей і кредиту: підручник / В. В. Прядко, М. М. Сайко; Міністерство освіти і науки України, Буковинська державна фінансова академія. - К.: Кондор, 2009. – 508 с.
17. Сіліверстов В. В. Особливості реалізації монетарної політики центральними банками Канади, Австралії, Південної Кореї та Ізраїлю / В. В. Сіліверстов // Фінанси України. – 2017. - №5. – С.95-109.
18. Теорія і практика грошового обігу та банківської справи в умовах глобальної фінансової нестабільності [Текст] : монографія / [О. В. Дзюблюк та ін.] ; за ред. д-ра екон. наук, проф. О. В. Дзюблюка ; Терноп. нац. екон. ун-т, Каф. банк. справи. - Тернопіль : Осадца Ю. В. [вид.], 2017. - 297 с.
19. Тернер Е. Між боргом та дияволом: гроші, кредит і реформування глобальних фінансів [Текст] / Едеір Тернер ; пер. з англ. д-ра екон. наук Тетяни Унковської ; Growford inst. Global Research on Optimal Ways for Development. - Львів : Априорі, 2020. - 415 с.
20. Фінансова безпека держави [Текст] : навч. посіб. / О. М. Марченко, Я. Я. Пушак, І. О. Ревак ; Львів. держ. ун-т внутр. справ. - Львів : ЛьвДУВС, 2020. - 355 с.
21. Фридман М. Капіталізм и свобода: Пер. с англ. – М.: Новое издательство, 2006. – 240 с.
22. Чухно А. А., Юхименко Н. І., Леоненко П. М. Сучасні економічні теорії: Підручник / За ред. А. А. Чухна. – К.: Знання, 2007. – 878 с.
23. Шишкіна О. В. Гроші та кредит: практикум [Текст] : навч. посіб. / О. В. Шишкіна, М. В. Дубина ; Чернігів. нац. технол. ун-т. - Чернігів : Брагинець О. В. [вид.], 2017. - 273 с.
24. Юхименко П. І. Монетаризм: теорія і практика: Монографія / П. І. Юхименко -; Кондор, 2005. – 312 с.

7.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті

Органи державного управління і національні інститути
Офіційна сторінка Президента України www.president.gov.ua
Урядовий портал Кабінету Міністрів України www.kmu.gov.ua
Національний банк країни www.bank.gov.ua
Міністерств економіки України www.me.gov.ua
Міністерство фінансів України www.minfin.gov.ua
Національні науково-дослідні інститути та центри
Національний інститут стратегічних досліджень www.niss.gov.ua
Національний інститут проблем міжнародної безпеки www.niisp.gov.ua
Інститут світової економіки і міжнародних відносин www.iweir.org.ua
Наукові та електронні бібліотеки в Україні
Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського www.nbuv.gov.ua
Національна парламентська бібліотека www.alpha.rada.kiev.ua
Наукова бібліотека імені Максимовича www.lib-gw.univ.kiev.ua
Львівська електронна бібліотека імені В. Стефаника www.lsl.lviv.ua
Велика економічна бібліотека www.economics.com.ua
Електронна бібліотека www.lib.com.ua
Міжнародні економічні і фінансові організації
Міжнародний валютний фонд (МВФ) (International Monetary Fund) www.imf.org
Організація об'єднаних націй (ООН) (United Nations Organization) www.un.org
Міжнародна фінансова корпорація (МФК) (The International Finance Corporation) www.ifc.org
Світова організація торгівлі (СОТ) (The World Trade Organization) www.wto.org
Група Світового банку (The World Bank Group) www.worldbank.org
Міжнародний банк реконструкції і розвитку (МБРР) (International Bank for Reconstruction and Development) www.worldbank.org/ibrd
Міжнародна асоціація розвитку (МАР) (The International Development Association) www.worldbank.org/ida
Багатостороннє агентство з гарантування інвестицій (БАГІ) (The Multilateral Investment Guarantee Agency) www.miga.org

Розробник програми:

Викладач дисципліни – доцент кафедри менеджменту, фінансів, банківської справи та страхування, кандидат економічних наук, доцент

_____ Н. М. Ткачук

_____ 2018 року

Схвалено кафедрою менеджменту, фінансів, банківської справи та страхування

_____ 2018 року, протокол № ____.

Завідувач кафедри _____ В.П. Синчак

_____ 2018 року

Декан факультету управління та економіки _____ Т. В. Терещенко

_____ 2018 року

Погоджено методичною радою університету

_____ 2018 року, протокол № ____.

Голова методичної ради _____ І. Б. Ковтун

_____ 2018 року

Оновлення робочої програми:

Викладач дисципліни – доцент кафедри менеджменту, фінансів, банківської справи та страхування, кандидат економічних наук, доцент

_____ Наталія ТКАЧУК

28 вересня 2020 року

Схвалено кафедрою менеджменту, фінансів, банківської справи та страхування

29 вересня 2020 року, протокол №2.

Завідувач кафедри _____ Віктор СИНЧАК

29 вересня 2020 року

